

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Białystok, dnia 26 kwietnia 2022 r.

Poz. 1970

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NK-II.4131.67.2022.DM WOJEWODY PODLASKIEGO

z dnia 22 kwietnia 2022 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 i 583)

stwierdzam nieważność

§ 1 pkt 2 uchwały nr XXII/202/2022 Rady Miejskiej w Kleszczelach z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego za udział w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach lub ćwiczeniach

UZASADNIENIE

W dniu 31 marca 2022 r. Rada Miejska w Kleszczelach podjęła uchwałę Nr XXII/202/2022, która wpłynęła do organu nadzoru w dniu 5 kwietnia 2022 i z urzędu poddana została kontroli legalności.

W § 1 uchwały Rada Miejska w Kleszczelach postanowiła, że ekwiwalent pieniężny przysługuje strażakom ratownikom Ochotniczej Straży Pożarnej naliczanego za każdą rozpoczętą godzinę od zgłoszenia wyjazdu jednostki ochotniczej straży pożarnej w wysokości:

- 1) 19,00 zł za udział w działaniach ratowniczych lub akcjach ratowniczych;
- 2) 12,00 zł za udział w działaniach ratowniczych o charakterze zabezpieczenia imprezy publicznej zapewniającego ochronę życia, zdrowia, mienia i środowiska.

W ocenie organu nadzoru, ww. uchwała, w części obejmującej § 1 pkt 2, jest sprzeczna z obowiązującym prawem.

W myśl art. 15 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2490), strażak ratownik OSP, który uczestniczył w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu, otrzymuje, niezależnie od otrzymywanego wynagrodzenia, ekwiwalent pieniężny. Wysokość ekwiwalentu pieniężnego ustala, nie rzadziej niż raz na 2 lata, właściwa rada gminy w drodze uchwały (...).

Z zacytowanego przepisu wynika, że Rada uprawniona jest jedynie do uregulowania uchwałą ekwiwalentu pieniężnego, przysługującego strażakom ratownikom ochotniczej straży pożarnej za udział w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu.

Podnieść należy, że przez działania ratownicze, zgodnie z definicją zamieszczoną w art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 869) rozumieć należy każdą czynność podjętą w celu ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska, a także likwidację przyczyn powstania pożaru, wystąpienia klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Jak zauważył Wojewódzki Sąd Administracyjny w Opolu w wyroku z dnia 3 grudnia 2009 r. sygn. II SA/Op 380/2009 (LexPolonica nr 2247762), *ekwiwalent, (...), stanowi równoważnik, odpowiednik wkładu wniesionego przez członka OSP, w postaci czasu, wysiłku i zdrowia, w ochronę przeciwpożarową, czyli w działanie mające na celu ochronę życia, zdrowia, mienia innych osób lub ochronę środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innymi zagrożeniami* (por. wyroki: Sądu Rejonowego w Brzesku: z dnia 23 stycznia 2007 r. 98/2007, Sądu Okręgowego w Tarnowie z dnia 5 czerwca 2008 r. I Ca 141/2008).

W świetle cytowanych przepisów rada gminy nie jest uprawniona do różnicowania „stawek” ekwiwalentu z uwagi na udział w działaniach ratowniczych o różnym charakterze wynikającym ze zdarzeń, w czasie których są one prowadzone. Przedmiotowy ekwiwalent ma stanowić rekompensatę utraconych zarobków niezależnie od tego, w jakich działaniach ratowniczych strażak ratownik OSP bierze udział.

Ponadto dodać trzeba, że zdaniem organu nadzoru, czynności związane z zabezpieczaniem imprez publicznych nie mieszczą się w definicji działań ratowniczych, ani też nie można ich utożsamiać ze szkoleniem pożarniczym. Nie może być zatem mowy o udziale w działaniach ratowniczych o charakterze zabezpieczenia imprezy publicznej, bowiem zabezpieczenie tego typu imprezy nie będzie stricte działaniem ratowniczym. W ocenie organu nadzoru, treść § 1 pkt 2 uchwały została ustalona w sposób zmierzający w istocie do obejścia definicji działania ratowniczego określonej w art. 2 ust. 2 ww. ustawy, poprzez nieuprawnione wpisanie w nią również działań polegających na zabezpieczaniu imprez publicznych i przyznanie z tego tytułu, wbrew woli ustawodawcy, ekwiwalentu nieprzysługującego za takie czynności.

Uchwała wydana na podstawie upoważnienia art. 15 ust. 1 i ust. 2 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych stanowi akt prawa miejscowego. Z normatywnego charakteru przedmiotowej uchwały wynika konieczność formułowania zawartych w niej postanowień jedynie na podstawie i w granicach upoważnienia ustawowego, precyzyjnie realizujących delegację ustawową. Oznacza to, z jednej strony, obowiązek realizacji w pełni upoważnienia wynikającego z treści tego przepisu ustawy, z drugiej zaś strony to, że w treści uchwały nie mogą znaleźć się regulacje nieznajdujące uzasadnienia w normie zawierającej delegację ustawową do jej podjęcia.

Kompetencja rady gminy ogranicza się zatem jedynie do ustalenia wysokości tego świadczenia, nie zaś do jego różnicowania ze względu na rodzaj działań ratowniczych, jak to uczyniła Rada w treści § 1 pkt 2 przedmiotowej uchwały.

Biorąc pod uwagę powyższe, cytowane uregulowanie nie znajduje uzasadnienia w obowiązujących przepisach i wykracza poza delegację określoną przez ustawodawcę, tym samym stwierdzenie nieważności uchwały Nr XXII/202/2022 Rady Miejskiej w Kleszczelach we wskazanym zakresie jest w pełni uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku, za pośrednictwem Wojewody Podlaskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

z up. Wojewody Podlaskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru i Kontroli
Zofia Silwonik